

POKUSNI RIBOLOV KOČOM NA DUNAVU

Velike nizinske rijeke koje imaju velika poplavna područja, vrlo su bogate ribom. Za vrijeme visokog vodostaja razlije se voda iz korita rijeke na poplavno područje, pa tada i riba iz korita u velikim masama polazi u to područje. Kad vodostaj u rijeci spadne, voda se sa poplavnog područja vraća u matičnu rijeku, a sa njome i riba. Budući da voda obično dolazi na poplavno područje kanalima, a njima se i povlači natrag, to se tada pruža prilika masovnog lovljenja riba. Ribari iskorišćuju tu priliku i pregrađuju mrežama te kanale i na lak način polove mnogo riba.

Riba koja se vrati u rijeku, razide se po čitavom koritu, zađe u skloništa, pa ju je tu kud i kamo teže loviti, nego na poplavnom području. Poradi toga ribolov u koritu rijeke nije ni izdaleka tako lak i efikasan, kao na poplavilištu. To se dobro opaža po količini ribolova, jer ako jedne godine izostane poplava, to je te godine ribolov vrlo slab.

Da bi i onih godina, kad izostane poplava ribolov bio izdašniji, trebalo bi nastojati pojačati ribolov u samoj rijeci upotrebom novih sprava za vršenje ribolova.

Naši ribari na velikim rijekama nisu ranije polagali veće važnosti na ribolov u samoj rijeci, koji je težak, a slabo rentabilan, već su čekali dok dođe poplava, pa su tada lako i brzo polovili velike količine riba i tako osigurali svoju glavnu godišnju lovinu. Poradi toga se nisu mnogo brinuli za poboljšanje ribolova u koritu rijeke upotrebom novih ribolovnih sprava.

Zadnjih nekoliko sušnih godina nije bilo poplava, pa je i ribolov bio vrlo slab. Riba se stalno nalazila u koritu Dunava, gdje ju je bilo teško loviti sa običnim mrežama. Tada se pojavio problem, kako da se poveća ulov riba u Dunavu, naročito u ljetno doba. Pokušavalo se sa raznim novim vrstama mreža za masovni lov, a među njima i sa kočom.

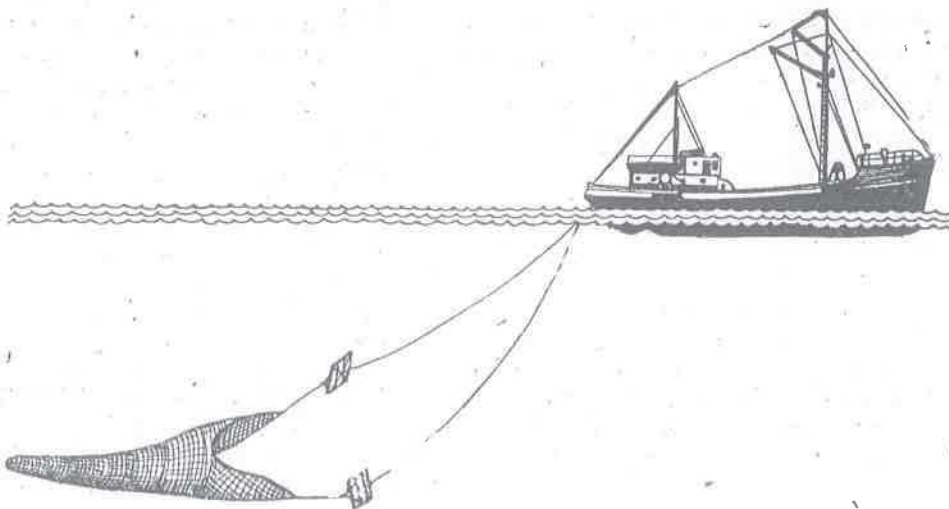
Koča je dubinska mreža, slična dubokom saku sa velikim krilima dugim 10—20 m koju se vuče po dnu mora. Stariji tip koče je onaj koji vuku dva motorna čamca, a oba su u tolikoj udaljenosti jedan od drugoga, da krila mreže ostanu dovoljno raširena za vrijeme vučenja. Noviji tip koče vuče samo jedan motorni brod, a da se krila mreže ne zatvore za vrijeme vučenja, imade na kraju svakog krila t. zv. daske širilice, koje drže krila raširena (vidi skicu!)

Prednost koče pred običnom povlačnom mrežom (alov), je u tome, što se njome može loviti u velikim dubinama i što ju ne treba izvlačiti na obalu, već se diže nasred vode u čamcu. Lov kočom sličan je lovu kecom.

Institut za slatkovodno ribarstvo u Zagrebu dobio je zadatak od bivše Glavne direkcije za slatkovodno ribarstvo u Zagrebu, da izvrši pokusni ribolov kočom na Dunavu. Institut je izvršio taj zadatak koncem marta 1950. god. u saradnji sa poduzećem »Šaran« iz Osijeka, koje je stavilo na raspoloženje motorne čamce za vučenje mreže i iskusne ribare koji dobro poznavaju dno Dunava i koji su pokazivali na kojim se mjestima može vući mreža bez opasnosti da zapne. Koča je nabavljena od morskih ribara iz Splita, koji su poslali stari tip, bez dasaka širilica, koju su morali vući dva motorna čamca.

Pokusni lov ovom kočom izvršen je na jednom mjestu u rijeci Dravi, nedaleko njenog ušća u Dunav i u Dunavu na nekoliko mjesta uzvodno i nizvodno od ušća Drave. Koča se vukla uvijek nizvodno, jer je mnogo lakše vući, jer riba kad je poplašena redovno bježi uzvodno, a i zato jer je opasnost da zapne mnogo manja, nego kad se vuče uzvodno, jer je panj ili neki drugi predmet na dnu zasut pijeskom sa uzvodne strane, kojeg nanosi struja vode, pa mreža lakše preko njega pređe, dočim je sa nizvodne strane više otkriven, jer sa te strane nastaje vir od struje,

koji ne nanosi već odnosi pijesak, pa je stoga, sa te strane više otkriven i mogućnost da zapne mreža mnogo veća.

Ribolov sa kočom na moru

Prvi pokus vučenja izvršen je u Dravi. Koču su vukli dva motorna čamca. Dno je bilo pjeskavito. Nakon što se vuklo par km mreža je izvađena, a u njoj nije bilo ni jedne ribe. Pri tom prvom vučenju konstatovali smo ove greške. Mreža je bila još nova i teško je tonula, dok se nije dobro namočila. Motorni su čamci prebrzo vozili, pa je mreža plivala nad dnom, a nije strugala po dnu.

Koristeći se ovim prvim iskustvima, prešli smo na Dunav i tu na nekoliko mjesta vukli koču. Motori su malo smanjili brzinu, pa je mreža pala na dno, ali još su prebrzo vukli. Smanjiti se brzinu nije moglo, jer u tom slučaju, po izjavi motoriste, ne bi radila pumpa, pa bi se motor upalio.

Rezultat je bio dosta slab, jer je svaki put ulovljeno samo po par komada malih kečiga, a kod jedne vuče i jedan manji smuđ.

Da bi se osvjedočili kakav će biti rezultat, ako još više usporimo brzinu vučenja mreže, uzeli smo mjesto motornih čamaca dva čamca na vesla i sa njima vukli mrežu. Vučenje je sada bilo mnogo sporije, ali vrlo naporno, treba mnogo ljudi i dugo traje, pa je stoga ovakav pogon preskup. Dužina vučenja bila je po prilici ista kao i sa motorima. Rezultat je bio malo bolji, ali još uvijek vrlo slab, ulovljeno je 7 komada malih kečiga.

Već nakon ovih nekoliko pokusnih vučenja moglo se steći iskustvo, da koča ovog tipa nije podesna za lov na Dunavu i da ju je trebalo preurediti i njome ponovo izvršiti probni ribolov.

Konstatovano je da ova koča nije podesna za ribolov na Dunavu iz ovih razloga:

1. Imade preuska oka, manja od 2 cm. prema tome je nepropisna i stoga ju se ne bi smjelo upotrebljavati za ribolov u slatkim vodama. Pored toga što imade preuska oka, špaga je predebeli, pa je odviše teška. Ona je dobra za more, gdje se tokom vučenja napuni muljem, pa

stoga mora biti pravljen od debele, jake špage, da izdrži teret, dočim na Dunavu, gdje je dno ponajviše tvrdo, bez mulja, koča bi mogla biti od lakšeg konca, da ne bude tako teška. Širina oka morala bi biti barem 3 cm.

2. Uže sa donje strane mreže (donjak) nije privezan posve uz mrežu, već postoji između njega i mreže otvor širok oko 20 cm i kroz taj otvor riba može pobjeći. To na moru ne smeta, jer uže koje struže po dnu jako muti vodu, pa taj mutež tjera ribu od užeta u mrežu, a riba uslijed muteža ni ne vidi taj otvor. Međutim na Dunavu nema takovog muteža i riba dobro vidi otvor i može pobjeći.

3. Donji dio mreže koji struže po dnu jako je napet za vrijeme vučenja i stoga nema mogućnosti da zahvati onu ribu koja leži u udubinama dna, kojih ima dosta, već prelazi preko. Da bi koča mogla loviti i ovu ribu, trebalo bi da imade mogućnosti, da se njen donji dio uvlači u te udubine i tjera iz njih ribu, da ju može mreža zahvatiti. U tu bi svrhu bilo potrebno da se na donjem užetu priveže privjesak od mreže širok oko 1/2 do 1 m koji bi svojom slobodnom stranom strugao po dnu i upadao u udubine dna i tjerao iz njih ribu u mrežu.

Institut za slatkovodno ribarstvo dostavio je ova svoja opažanja i prijedloge Glavnoj direkciji za slatkovodno ribarstvo u Zagrebu, da bi dala izraditi novu koču, po gornjim primjedbama i da se tako preuđenom mrežom ponovo izvrši pokusni ribolov.

Budući da je ribolov kočom sličan ribolovu sa kecom, a kecom se najbolje lovi kad led krene Dunavom, to bi trebalo da se u to doba pokuša loviti i kočom.

Za vrijeme ljeta, trebalo bi izvršiti pokusni ribolov i po noći, kad se riba kreće tražeći hranu.

Budući da je Glavna direkcija rasformirana, to nije došlo do izvršenja toga pokusa.

Plančić.

SVIM NAŠIM ČITAOCIMA

Sa novom 1952. godinom naš list je počeo izlaziti u novom formatu i novoj oprehi. Time bi trebalo da vanjskim znakom, odnosno nešto boljim izgledom, reprezentuje bar donekle naše slatkovodno ribarstvo kao važnu granu privrede FNRJ. To nije, međutim, bitno što smo mi u poboljšanju našega lista htjeli ostvariti. Bitna je njegova kva liteta s obzirom na gradivo koje on donosi. Tu leži težište napora koji treba uložiti, da bi se list po svom sadržaju uzdigao na potrebnu visinu, obuhvaćao sve one probleme koji su aktuelni u ribarstvu i donosio obavještenja iz svih narodnih republika i iz svih oblasti ribarstva, kako iz djela kruga ribarske privrede, tako i iz područja sportskog ribolova.

Da bi ti napori urodili plodom bezuvjetno je potrebna najuža saradnja širokih krugova koji rade u ribarstvu. To se tiče jednako stručnjaka koji rade na organizaciji ribarstva u ustanovama i preduzećima, naučnih radnika iz naših instituta, kao i svih onih koji privređuju direktno u proizvodnji ili se bave sportskim ribolovom, ili su pak ljubitelji ribarstva.

Ovim se pozivaju, dakle, na aktivnu saradnju svi oni kojima leži na srcu napredak našega ribarstva. Uporedo sa tim nadamo se, da će naši čitaoci dostavljati i svoje primjedbe, te želje koje imaju u pogledu gradiva, rasporeda i opreme lista.

List je ogledalo saradnje i nastojanja nas svih!

REDAKCIONI ODBOR